რუსთველი მიტროპოლიტი იოანე

საქართველოს გზა

„ჩვენი ხსნა ღვთისა და ჩვენს ხელშია"

(გაგრძელება. ნაწილი III)

მიმოვიხილეთ რა ზოგადად ჩვენი ქვეყნის წარსული და აწმყო, საგარეო და საშინაო პრობლემების ავკარგიანობა, უპრიანია მომავლისაკენ მიმართული დღევანდელი კონკრეტული საქმიანობის გზები გავიხსენოთ და შევაფასოთ პერსპექტივები.

პირველ რიგში, განვიხილოთ საყოველთაოდ აღიარებული ჩვენი პრიორიტეტები:

ისტორიულად საქართველო არა მარტო კავკასიის გეოპოლიტიკური ცენტრი იყო, არამედ სამეურნეო-ეკონომიკური და კულტურულ-საგანმანათლებლო, რადგან მეზობელი მცირე ერებისგან განსხვავებით მრავალი საუკუნის მანძილზე შედარებით სტაბილურ ჩამოყალიბებულ და განვითარებულ სახელმწიფო სტრუქტურებს ინარჩუნებდა.

მდგომარეობა შეიცვალა და დღეს საქართველო დემოგრაფიულად, პოლიტიკურად და ეკონომიკურად არათანაბარ მდგომარეობაშია რუსეთთან (მასში ჯერჯერობით შემავალ ჩრდილო კავკასიის ავტონომიურ რესპუბლიკებთან), თურქეთთან, აზერბაიჯანთან და სომხეთთან.

საქართველოს სახელმწიფოს უპირველესი ამოცანა დღეს არის პოლიტიკურ-ეკონომიკურ-დემოგრაფიული წონასწორობის აღდგენა-მიღწევა ორი მიმართულებით: 1) საგარეო ურთიერთობის დაბალანსებისა და 2) შიდა მდგომარეობის სწორი რეგულირების გზით. პირველისათვის საჭიროა დიპლომატიური კორპუსის კადრების უმაღლეს დონეზე მომზადება და საქართველოს გარშემო არსებული აღმატებული პოლიტიკურ-ეკონომიკური ძალების ინტერესთა გაწონასწორება ქვეყნის კეთილდღეობისა და განვითარების შენარჩუნებისათვის. მეორისთვის აუცილებებლია ბუნებრივი პრიორიტეტების განვითარება დღეისათვის წამყვანი ქვეყნების გამოცდილების გათვალისწინებით. პირველ რიგში, ეს პრიორიტეტები არის განათლება და სოფლის მეურნეობა, სახელდებულია ასევე ტურიზმი. სამივე პრიორიტეტის ერთდროულად

განვითარება დიდ ინვესტიციებს მოითხოვს. თუ პირველ რიგში ტურიზმი განვითარდა, საქართველო სინგაპურიზაციის გზას დაადგება და ქართველი ერის ეთნიკურ-კულტურული თვითმყოფადობა ეჭვის ქვეშ დადგება. ამიტომ ვფიქრობთ, პირველ რიგში, განათლება და სოფლის მეურნეობა უნდა განვითარდეს სამართლებრივი სახელმწიფოს პირობებში. ბოლშევიკური რეჟიმით ზნეობრივად დაზიანებული საზოგადოება თუ არ გაჯანსაღდა, არ განიკურნა ანგარებისა და თვალთმაქცობისგან, ვერც განათლების სისტემა და ვერც სოფლის მეურნეობა ვერ მოემსახურება ქვეყნის კეთილდღეობას

განათლების სისტემაში ჩვენ ხუთ საფეხურს გამოვყოფთ:

1. საოჯახო და სკოლამდელს
2. სასკოლოს
3. პროფესიულ-ტექნიკურს
4. უმაღლესს
5. თვითგანათლებას

საოჯახო აღზრდა-განათლების სისტემა, რომელიც ისტორიულად იყო საფუძველი ახალი თაობის ზნეობრივ-სამართლებრივ-შრომით-პატ- რიოტული აღზრდისა, დღეს პრაქტიკულად მოშ- ლილია. ამის მიზეზები ცნობილია; სიტუაციის გამოსწორება შესაძლებელია თანამიმდევრული, მიზანმიმართული სტაბილური, სახელმწიფო მასშტაბის პროგრამის განხორციელების საშუალებით.

იგივე ითქმის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების რეაბილიტაციის და იქ დასაქმებული პედაგოგების კვალიფიკაციის ამაღლების შესახებ.

სასკოლო აღზრდა-სწავლება და განათლება ორი ძირითადი პრობლემის წინაშე დგას. ეს არის:

1) განვითარებული ქვეყნების გამოცდილების გათვალისწინებით პედაგოგიური კადრების მომზადება, საგნობრივი პროგრამების, სახელმძღვანელოების მეთოდიკების შემუშავება და შემდგომში მათი გამოცემა და სასწავლო პროცესში ჩართვა;

2) მატერიალურ-ტექნიკური და ფინანსური ბაზის უზრუნველყოფა.

პედაგოგიური კადრების მომზადება საჭიროებს ორსაფეხურიან სწავლებას: პირველი – შეიქმნას პროფესიულ-პედაგოგიური სასწავლებელი – კოლეჯი (2-3 წლიანი) სკოლადამთავრებულ ახალგაზრდებში პედაგოგიური ნიჭის და საგნობრივი ორიენტაციის გამოსავლენად; მეორე – ცალკე გამოიყოს პედაგოგიური უმაღლესი სასწავლებელი, მსგავსად სამხატვრო აკადემიისა,

კონსერვატორიისა და თეატრალური ინსტიტუტისა, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამებით. საბაკალავრო კურსი ძირითადად მოამზადებს საგნის მასწავლებელ-პედაგოგს, ხოლო სამაგისტრო კურსი ძირითადად – პედა-გოგ-ფსიქოლოგს და მეთოდისტს. პედაგოგიური სასწავლებლების პროფესორ-მასწავლებლების შესარჩევად გამოცხადდეს კონკურსი და კონკურსში გამარჯვებულებმა გაიარონ კვალიფიკაციის ამაღლების კურსები. დაუშვებელია პედაგოგიური კადრების პოლიტიზება და საქართველოს ისტორიული ტრადიციული გზისადმი ნიჰილისტური დამოკიდებულება. საგანმანათლებლო სისტემის მენტალური სივრცე საპარლამენტო და საზოგადოებრივი ყურადღების სფერო უნდა იყოს. სახელმწიფომ უზრუნველყოს პედაგოგიური კადრების შრომის უმაღლესი ანაზღაურება.

სკოლები სასწავლო-ასაკობრივი საფეხურების შესაბამისად უნდა იყოს აღჭურვილი. ელემენტარული სკოლა (I-VI კლასები) განთავსდეს ცალკე შენობაში, რომელსაც თავისი ეზო ექნება. საბაზო სკოლისათვის (VII-IX კლასები) შეიქმნას სხვადასხვა სახის სახელოსნოები და საცდელი ნაკვეთები, მოსწავლის მიერ გამოვლენილი ნიჭის შესაბამისი განვითარებისათვის. საშუალო, ზედა სკოლა იყოს, მოსწავლის მიერ წინა წლებში გამოვლენილი ნიჭისა და შესაძლებლობების შესაბამისად სპეციალიზირებული სააბიტურიენტო მომზადებისათვის. პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები (კოლეჯები) ტერიტორიულად უნდა განთავსდეს რაიონებში და თავისი პროფილით ექვემდებარებოდეს რეგიონალურ სამეურნეო-სამრეწველო სპეციფიკას და ამასთან ერთად, სახელმწიფო ზოგად დაკვეთას, ვგულისხმობ, რაიონებში სპორტულ, სამხედრო და სოციალურ მუშაკთა კადრების მომზადებას.

უმაღლეს სასწავლებლებში აბიტურიენტების მისაღებად საკონკურსო ადგილები ქვეყანის პერსპექტიული სამუშაო ადგილების რაოდენობასთან შესაბამისობაშია მოსაყვანი. სახელმწიფო სტატისტიკური სამსახური ყოველწლიურად უნდა აქვეყნებდეს პროფესიული სამუშაო ადგილების მოთხოვნადობის ბიულეტენს, რათა აბიტურიენტმა გაითვალისწინოს მომავალში თავისი დასაქმების პერსპექტივები. დღეისათვის უმაღლეს სასწავლებელდამთავრებულთა რიცხვი ბევრად აღემატება დასაქმების შესაძლებლობას. ამგვარი დისპროპორცია ზრდის უმუშე- ვართა რიცხვს და იწვევს მოსახლეობის გაღატაკებას. უმაღლეს სასწავლებლებთან შეიქმნას ქვეყნისათვის პრიორიტეტული სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტები. შვეიცარიის

და ფინეთის მსგავსად თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარებით და დანერგვით გაძლიერდეს საქართველოს ეკონომიკური მდგომარეობა.

თვითგანათლება მხოლოდ პირადი მოტივაციით განისაზღვრება.

სოფლის მეურნეობასთან დაკავშირებით მოკლედ ვიტყვით. მიწა და ბუნებრივი რესურსები არის სახელმწიფო საკუთრება და არ გაიყიდება. მიწა სარგებლობაში მიეცეს სოფლის მოსახლეობას და სახელმწიფოსათვის პრიორიტეტულ საწარმოებსა და დაწესებულებებს. სამეურნეო საქმიანობისათვის დაწესდეს მოკლე და გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებები. გრძელვადიანი ხელშეკრულება გაფორმდეს იმ ჯგუფთან, რომლის მოკლევადიანი პროექტი მიზნობრივად იქნება რეალიზებული და დადებითად შეფასდება. სოფლის საყოფაცხოვრებო და სამეურნეო სამუშაო პირობები უნდა გაუმჯობესდეს თანამედროვე ტექნიკური პროგრესის მიღწევების, წყალმომარაგების, მზისა და ქარის ენერგიების, მეურნეობაში ელექტრონული აპარატურის გამოყენებით და სოფელში დასაქმებულთა შრომის მაღალი ანაზღაურებით. შე- ჩერდეს სოფლის მოსახლეობის მიგრაცია ქალაქში და უცხო ქვეყნებში. სოფელი სამეურნეო საქმიანობით ისტორიულად და დღესაც არის გარანტი ქვეყნის სტაბილურობის. რაიონებში (რეგიონებში) სოფტექნიკის სადგურების ორგანიზებასთან ერთად სახელმწიფოს მიერ ან მისი დახმარებით კერძო ინვესტორების დაინტერესებით შეიქმნას სოფლის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოები და დასაქმდეს ადგილობრივი მოსახლეობა, შეიქმნას ჯიშების გამოყვანის და ბიოსასუქების წარმოების კვლევითი ლაბორატორიები და საჯიშე მეურნეობები. სახელმწიფოს ხელშეწყობით შეიქმნას ბიომეურნეობების ქსელი ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტის წარმოებისა და ექსპორტისათვის. ყოველივე ამისთვის სახელმწიფომ უზრუნველყოს შესაბამისი საკადრო პოლიტიკა და მიიღოს სათანადო ზომები საქართველოში წარმოებული საკვები პროდუქტის კონკურეტუნარიანობისათვის.

განათლების სისტემისა და სოფლის მეურნეობის წარმატებული საქმიანობით გაძლიერდება ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობა, გამრავლდება მოსახლეობა და სწორი საგარეო პოლიტიკით უზრუნველყოფილი იქნება მშვიდობიანი გარემო საქართველოს ისტორიული გზით განვითარების და მისიის აღსასრულებლად.